

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0411U001282

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руднева Олена Юріївна

2. Rudneva Olena

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.00.04

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-01-2011

Спеціальність за освітою: 7.050107

Місце роботи здобувача: Автомобільно-дорожній інститут Державного вищого навчального закладу "Донецький національний технічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 05464951

Місцезнаходження: 84646, Донецька обл., м.Горлівка, вул. Кірова, 51

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 11.052.07

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донецький національний технічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070826

Місцезнаходження: пл. Шибанкова, 2, м. Покровськ, Донецька обл., 85300

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Регулювання екологічних наслідків діяльності промислового підприємства
2. The regulation of ecological consequences of activity of an industrial enterprise

Реферат:

1. Об'єктом дослідження є процеси регулювання екодеструктивних наслідків діяльності промислових підприємств в умовах екологічної трансформації зовнішнього середовища. Предметом дослідження є науково-методичні аспекти обґрунтування і практичного використання інструментів організаційно-економічного регулювання екологічних наслідків діяльності машинобудівних підприємств. Теоретичною та методичною основою дисертаційної роботи є базові концепції екологічної економіки, наукові праці і методичні розробки провідних українських і зарубіжних науковців з питань екологічного менеджменту і підвищення еколого-економічної результативності діяльності підприємств. Для вирішення поставлених задач були використані: методи статистичних групувань і порівняльного аналізу (у процесі дослідження показників стану навколишнього середовища); діалектичної логіки та системно-структурного аналізу (для уточнення сутності та складових механізму екологічного управління); процесний та системний підходи (при формуванні системи еколого-економічних показників та оцінці життєвого циклу продукції); економіко-

математичне моделювання (для оптимізації програми заходів із підвищення екологічної чистоти виробництва); абстрактно-логічний (для узагальнення, побудови висновків та розробки рекомендацій). Наукова новизна одержаних результатів полягає у поглибленні теоретичних положень, розвитку наукових підходів та обґрунтуванні практичних рекомендацій з питань регулювання екологічних наслідків діяльності промислових підприємств для підвищення еколого-економічної результативності. Теоретичне значення отриманих результатів полягає в узагальненні та вирішенні важливого наукового завдання щодо розвитку теоретичних положень і обґрунтування науково-прикладних рекомендацій щодо організаційно-економічного регулювання екологічних наслідків діяльності промислових підприємств з урахуванням специфіки їх виробничо-господарської діяльності. Запропоновано науково-методичний підхід до оцінки життєвого циклу продукції машинобудівного підприємства, який передбачає поєднання в системі розрахунку інтегрального показника характеристик екологічного рівня якості та економічних параметрів виробу, що надає можливість комплексної оцінки деструктивного впливу на навколишнє природне середовище з метою підвищення екологічної чистоти продукції. Удосконалено систему факторів зовнішнього середовища прямого та опосередкованого впливу через визначення їх мотивуючої дії на процеси екологізації виробничої діяльності підприємств, що дозволяє досягти оптимального поєднання в загальній стратегії розвитку економічних та екологічних цілей шляхом визначення та послаблення загроз з боку зовнішніх чинників і використання можливостей внутрішнього середовища підприємств. Удосконалено науковий підхід до оцінки екологічної результативності поточної діяльності підприємств шляхом деталізації показників в системах адміністративного управління і виробництва для аналізу зв'язку між екологічними характеристиками та економічними результатами діяльності, що дозволяє виявляти напрямки зменшення негативних екологічних наслідків та здійснювати ранжування підприємств за ступенем їх впливу на довкілля. Удосконалено методичний підхід до формування збалансованої системи показників, яка в агрегованому вигляді відображає інформацію щодо екологічних аспектів діяльності машинобудівних підприємств і забезпечує можливість узгодження стратегічних екологічних та економічних цілей, переведення їх на операційний рівень діяльності для обґрунтування і реалізації заходів з підвищення екологічності виробництва. Дістало подальшого розвитку визначення сутності і структури організаційно-економічного механізму екологічного управління шляхом поділу його інструментів на групи за характером впливу на підприємства-забруднювачі й уточнення критеріїв оптимізації його дії, що підвищує результативність виконання функцій з охорони навколишнього середовища. Дістали подальшого розвитку концептуальні положення з регулювання екологічних наслідків функціонування підприємств на основі ідентифікації екологічних аспектів, визначення параметрів їх впливу і можливостей контролю та уточнення характеру зв'язку з фінансово-економічними результатами діяльності, що дозволяє оцінювати ефективність виробництва з урахуванням екологічної складової. Розроблені рекомендації і підходи знайшли практичне відображення в діяльності підприємств Донецької області, а саме: ЗАТ "Горлівський машинобудівник", ВАТ "Новогорлівський машинобудівний завод БУР", ТОВ "Український центр екології та теплоенергетики". Галузь використання - підприємства машинобудування.

2. The regulative processes of ecodestructive effects of an industrial enterprises activities in the conditions of ecological transformation of the environment are the objects of research in this thesis. The subjects of the study are the scientific and methodical substantiated aspects of practical use of tools of organizational-economic management of the environmental impact of machine-building enterprises . The basic concepts of ecological economics, scientific and methodical work of leading Ukrainian and foreign scientists on matters of ecological management and increasing the ecological and economic efficiency of enterprises are theoretical and methodical basis of the thesis . The methods of statistical groupings and comparative analysis (in the process of research environmental indices); dialectical logic and system-structural analysis (to specify the nature and mechanism of composite environmental management) a process and system approaches (for the forming system of ecological and economic indices and evaluation the life cycle of production) economic-mathematical modeling (to optimize the program of activities to increase the purity of production); abstract-logical (to summarize, draw conclusions and make recommendations) are used to solve the tasks. The scientific novelty of these results consists in the

deepening theoretical positions, the development of scientific approaches and substantiation of practical recommendations on management of environmental impacts of industrial enterprises activities to increase the ecological and economic effects. The theoretical value of these results consists in generalizing and solving the important scientific task concerning the development of theoretical principles and the substantiation of the scientific- applied recommendations concerning the organizational and economic management of ecological impacts of an industrial enterprises activities taking account their specific industrial and economic activity. The scientific and methodical approach to the evaluation the life cycle of machine-building enterprise is proposed. It provides the combination in the calculation of the integral index of characteristics of ecological level of quality and economic parameters of products that gives the possibility of comprehensive evaluation of the destructive impact on the environment to improve ecological purity of products. The system of environmental factors of direct and indirect impact through the definition of their motivating effect on the processes of greening production activity of enterprises are improved. It allows to reach optimal combination in the overall development strategy of economic and ecological goals by identifying and reducing threats from external factors and use the opportunities of the internal surroundings of enterprises. It is improved The scientific approach to the evaluation the ecological impacts of current operations of enterprises is improved by detailing indices in administrative systems of management and production for the analysis of the connection between ecological characteristics and economic results of activity .It allows to detect the direction of reducing negative ecological impacts and to realize the ranking enterprises in their ecological impacts . The methodical approach to the forming the balanced system of indices is improved .This system in aggregate form displays the information about the environmental aspects of engineering enterprises and provides the possibility to coordinate strategic ecological and economic goals, their transition into operational level activities to substantiate and realise actions to improve the greening of production. The definition of the nature and structure of the organizational-economic mechanism for environmental management is further developed by dividing its instruments into groups according to the nature of the influence on enterprises-polluters and the determining the criteriaes of optimizing its operation. It increases the efficiency of performing the functions of the conservation of surroundings. The conceptual propositions to regulating environmental impacts of the operation of enterprises based on the identification of environmental aspects, determining the parameters of their influence and ability to control and specify the nature of connection with the financial and economic results are further developed . These propositions allow to evaluate the efficiency of production, taking into account the environmental component. The developed recommendations and approaches have reflected practically in the activities of enterprises of Donetsk region, such as: Joint Stock Company" Gorlovka Mechanician Engineer", Public Corporation " Novogorlovka Machine-building plant BOURG ",Public Limited Company "Ukrainian Centre of ecology and power system". The sphere of use are machine-building enterprises.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хобта Валентина Михайлівна
2. Hobta Valentina M.

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Родіонов Олександр Володимирович
2. Родіонов Олександр Володимирович

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Половян Олексій Володимирович
2. Половян Олексій Володимирович

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дементьев Вячеслав Валентинович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дементьев Вячеслав Валентинович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.